

O Bakışları Unutamam 1

— sahara · 08 Şubat 2017

Meslekte otuz altıncı yıla güzelliklerle başladım. Aynı okulda iki kez okuttuğum sınıfları beşinci sınıftan mezun etme mutluluğu ve hüznünü yaşadım.

Mutluluk, anne kucağından kalp atışlarının ritmini ellerinden tuttuğumuzda hissettiğimiz mini mini birinci sınıfların, meleklerin gün gün, ay ay, yıl yıl büyüyüp serpildiklerini gözlemek. Onlar birer melektirler. Sadece kanatları yoktur... Günah nedir tatmamışlardır.

Çocuklar, biz öğretmenlerin ellerinde tinsel ve bedensel olarak olgunlaşırlar. Toplum içinde ayakta durmalarına yarayacak örnek davranışlar edinirler. Arkadaşlarıyla birlikte sevgi içinde yaşamının güzelliğini tadarlar. Büyüklerine ve çevredeki insanlara saygı ve sevgi duyma olgunluğuna erişmede güvenli yollar seçerler. Empati duyguların geliştirip okul kültürünü solumanın mutluluğuna ererler.

Kitap okuma, özgün yazılar yazma alışkanlıkları edinirler. Güzel sanatları tanımaya başlarlar. Türkü, şarkı ve şiirlerin güzelliğini hissederler. Hele bu bağlamda öğretmenlerinin güzel sanatlara tutku düzeyine ilgisi varsa öğrenciler için bu durum bulunmaz bir şans nedenidir.

Görev yapma bilinçleri de fiziki gelişmelerine paralel olarak kök budak salar. Mevlana'nın dediği gibi; "Yalan, yalancının kalkanıdır." Sözünün özünü kavrayıp; yalana başvurma gereği duymazlar sevgili yavrularımız.

Zaman su gibi akar ve aradan beş yıl geçer. Yaz başları, haziran ortalarında okulların tatile girme zamanı gelir. İşte böylesi zamanlar benim gibi hümanist duyguları coşkuyla yaşayan öğretmenler için hüzünlenme zamanıdır. Öz evlatlarımdan daha fazla zaman ayırdığım, beş yıl birlikte gülüp, birlikte üzüldüğüm, sevgileri kalbimin en uç hücrelerine kadar nakşedilmiş goncalarımı mezun ederim. Tekrar başa dönüp yeniden birinci sınıfları alırım. Bu muttat uygulama okul değiştirmeyen öğretmenlerce sürer gider yıllar boyunca.

Otuz altıncı yılma da, tıpkı öğretmenliğe adım attığım ilk öğretmenlik günlerimin içimi yakan uçsuz heyecanıyla başladım. Acaba yeni tanışacağım mini mini birinci sınıf öğrencilerimle mezun ettiğim goncalarımla kurduğum katıksız sevgi ve saygıyı yeniden yakalamam olanaklı olacak mı? Velilerimin okula ilgisini erkenden olması gereken düzeye getirmek için fazla zaman gerekecek mi? Böylesi daha nice heyecan verici duygular kapladı tüm benliğimi.

Çocuklar karşılarındaki insanları tanımakta umulmayacak kadar başarılıdırlar büyüklere göre. Gözlerine baktıkları insanları dost mu? Gülücükleri içten mi? Sahte mi? Hemen anlayıverirler. En çok

çocukları sevdim. Onlarla kısa sürede tanışıp anlaştım meslek yıllarımda. Onlar anladı beni, aralarımızda sevgi ve dostluk bağları oluşturduk hep. Kopmamacasına... Bakışlarımızla tanıştık, kaynaştık. Ön yargı, riyakârlık yoktu çünkü bu iletişim yöntemimizde. Hallerimizde.

Böylesine insancıl duygularla tanıştım yeni öğrencilerimle ve velilerimle. Birbirlerini anlayan, kırk yıllık dostlar gibi olduk kısa sürede. Velilerime çalışmalarım bana yardımcı olmalarını söyledim. Her türlü öneri ve olumlu, olumsuz eleştiriye açık olduğumu belirttim. Yeter ki, oluşabilecek sorunları yüz yüze konuşalım.

Birinci sınıflar üç şubeyiz. Aynı sınıfın öğretmenleri zümre öğretmenleri olarak tanımlanıyor. Sene başında her okulda zümre öğretmenleri arasından zümre başkanı seçilir. İlçe çapında bu öğretmenler toplantı yapıp ayrıca ilçe zümre başkanını seçerler. Seçilen zümre başkanları müdürlük ve müfettişlerin tespit ettikleri konuları kendi aralarında raporlaştırır. Seminer çalışmalarını ve yıl içindeki toplantıları bu minval üzerine devam ettirilir. Her sınıfın ilçe zümre başkanları ayrıca oluşturulan raporları çoğaltıp zümre arkadaşlarına gönderirler. Bu raporlar okullarda çoğaltılıp öğretmenlere dağıtılır.

Bir nüsha rapor da ilçeye, müdürlüğe gönderilir. Müfettişler toplantılara şöyle bir uğrayıp geçer. Acı realite şu, bu raporları hiç kimse okumaz. Sadece formalite tamamlanır. Kocaeli'nde Seka kapanmadan önce biriktirilen raporlar sene sonlarında fabrikaya gönderilirdi yeniden işlenip kâğıt yapılsın diye. Şimdilerde depolanan kâğıt tomarlarının akıbetini öğrenmek bile acı!

Öğretmenliğe başladığım yıllarda seminerler büyük bir disiplin içinde yapılırdı. Müfettişlerimiz seçilen öğretme bilgisi konularından hazırladıkları sunumları biz öğretmenlere sunarlardı. Sunum sonunda sorular yanıtlanır, öğretmenlerin bilgileri tazelenir ve pekiştirilirdi.

Meslekte yaşadığım yıllar içinde teftiş ve seminer çalışmaları yıl yıl önemini kaybetti. Adeta sulandırıldı... İki binli yılları yaşarken uygulama tamamen değiştirildi.

Sene başı ilçe zümre öğretmenler toplantısı bu kez çalıştığım okulda yapıldı. Okulumuzda birinci sınıfların zümre başkanlığı benim üzerimdeydi. Bir sınıfta toplandık. Selamlaşma, tanışma faslını kısa tuttuk. İlk iş, aramızdan birisini başkan seçeceğiz. Başkan olmaya gönüllü varsa seçime gerek duyulmazdı. Bu arada okullarımızda çalışan öğretmen kadrosunun özellikleriyle ilgili de bilgi sunmak gerek sayın okuyucularına.

Aramızda Öğretmen Okulu bitirmiş öğretmenler vardı. Geçen yıllar içinde saçları aklaşmış, mesleğinin son yıllarını yaşayan deneyimli öğretmenler. Bunun yanında doksanlı yıllarda ziraat, işletme, iktisat... fakülteleri gibi okulların mezunlarından öğretmen yapılmış, pedagojik bilgileri yeterli olmayan genç öğretmenlerin sayısı da hayli fazla. Nihayet az sayıda eğitim fakülte mezunu öğretmenlerinden oluşuyordu yurt genelinin ve ilçemizin öğretmen kadrosu.

Öğretmen Okulu mezunları, ben dâhil seksenli yıllarda iki yıl ön lisans okuduk. Lisans eğitimi yapan genç arkadaşların birçoğu lisans eğitimi yapanlara saygı duymuyor. Kendilerinin çok daha bilgili oldukları kanısındalar. Her hareket ve konuşmalardan durumlarını övünerek sergiliyorlar. Geçen yıllar içinde ülkemizde yaşanan etik değerlerimizin erozyona uğraması, büyük-küçük ilişkilerinin şirazesinden çıkmasının somut örnekleri maalesef okullarımızda da sıkça yaşanır hale geldi.

Böylesi olumsuz durumlara birkaç örnek vermek isterim. Sekizinci sınıf bazı öğrenciler yeni mezun, özellikle bekâr kadın arkadaşlarımıza korkusuzca şöyle hitap edebiliyorlar:

“Hocam, bugün her günküden farklı güzelsiniz! Güzelliğiniz rüyalarımı süslüyor!”

Bu sözlere muhatap olan arkadaşımızın gözleri ışıltıyor, kahkaha ile gülüp öğrencilere teşekkür ediyorlar. Daha neler! Böylesi durumlarda, “Yapmayın arkadaşlar” diye uyarıları çağdışı görüşler diye kulak arkası yapıyorlar.

Bana, resmen sataşan genç arkadaşımın davranışı can sıkıcıydı. Okulumuza yeni atanan, uzun saçlarını sarı renge boyamış bir kadın arkadaş henüz tanıştığımız ilk gün:

“Hocan sen niçin emekli olmadın? Otuz yılın üzerinde çalıştığını söylüyorsun üstelik!”

Ne diyeceksin, dilin kemiği yok! Eskilerin deyişiyle bir “la havle” çekerek arkadaşı mahcup etmedim. İlerleyen günlerde bu arkadaşıma bazı derslerin daha verimli işlenmesi adına söylediklerimden yararlandı. Önceki sözleri için özür diledi. Böylesi durumlarla sıkça karşılaştım. Bir arkadaşımız bu konuda gençler için:

“Gençler; yaşlıların aptal (budala) olduklarını sanırlar, ama yaşlılar; gençlerin aptal (budala) olduklarını bilirler.” George Chapman’ın sözünü sık sık kullanırdı. Okullarımızda böylesi hoş olmayan durumların yaşandığını yazmakta kötü bir amacım yok. Sadece gerçeklerin bilinmesini istiyorum.

Rahatsızlıklar bilirse bir babayiğit çıkar yaraya neşter vurur umudunu taşıyorum sadece. Öğretmenlik kutsal bir meslektir. Öğretmenler sadece iyi donanımlı meslek okullarında bir zamanlar kapılarına kilit asılan Öğretmen Okulları örneği okullarda; idealist duygularla beslenerek yetiştirilirler.

Bu koşullarda mesleği devam ettirirken zümre toplantısına dönelim. İnce uzun boylu bir genç kadın öğretmenimiz ortaya çıktı. Gönüllü olarak başkan seçilmek istediğini söyledi. Başladı anlatmaya:

“Çok başarılı bir öğretmenim! Çocuklarını okula kayıt ettiren veliler hep beni tercih ettiler. Aralık ayı

bitmeden öğrencilerimi okumaya geçiririm.”

Açıkça söylemek gerekirse angarya olan işleri yapmaya böylesine gönüllü birisinin çıkması bizleri memnun etmişti. Arkadaşımız kendini övmeye devam ediyordu.

Öğretmenlerimden ve büyüklerimden öğrendiğim şaşmaz bir kanaat vardır. Kendisini övenlerin kişiliklerinde bir eksiklik hissedilir. Normal ve de başarılı insanlar çalışmalarıyla ve ortaya koydukları eserlerle toplum tarafından zaten hak ettikleri payeye kavuşurlar.

Ziya Paşa'nın, “Aynası iştir kişinin lafa bakılmaz.” Sözüden öte köyümüzde yetişen Âşık Yanguni mahlaslı ozanımızın şu dörtlüğü de kendini övenlerle ilgi bakalım neler söylüyor:

“Eğer bir nasihat istersen benden,
Kendini övenlerden uzak ol.
Ağzı bozuk karakersiz insandan
Küfür edip sövenlerden uzak ol.”

Tüm bu gerçekler ışığında genç zümre öğretmenimiz nasıl bir çalışma yapacaktı. Hem sınıfında hem de üstlendiği görevde. Bunu elbette zaman gösterecekti. Umarım öğretmenimiz çalışmalarıyla, paşamızı ve ozanımız yanıtacak.

Özelde insanlara inanma, sözlerime hiç yalan katmama gibi bir huyum var. Yaşadığım yıllar ve okuduğum kitaplarla bu davranış biçimimi iyice pekiştirdim. Muhatap olduğum nice insanlarca saf bulunup aldatıldım. Kuyruklu yalanlara inandım. Hele konuşmalarında kutsal değerlerimizi Allah'ı, Kuran-ı Kerim'i çok kullanan, egoları tavan yapmış yazın dünyamızdan da tanıdıklarım oldu. Yazdıklarına güven duyduklarım arasında bile beni yanıltanlar oldu... Ruhum yaralandı zaman zaman. İnsan nelere katlanmıyor ki. Hayat bu! Ülkemde yalanların gerçekleri fersah fersah geçtiği çağımızda benim de yalan söylememe özgürlüğüm en büyük sermayemdir.

Öyküm devam edecek.